

Інверсія повертається знову

В один із днів повернеться весна.

С. Жадан

Розглянемо деяке коло ω з центром O та радіусом r . Інверсія відносно кола ω — перетворення площини, за якого кожній точці (крім центра кола) A ставиться у відповідність точка A' така, що A' належить променю OA і $OA \cdot OA' = r^2$.

Нагадаємо, що

- інверсну точку A' до точки A легко побудувати;

- точки A, B, A', B' лежать на одному колі;

•

$$A'B' = \frac{r^2 \cdot AB}{OA \cdot OB}$$

- пряма, що проходить через центр інверсії, переходить в себе;
- пряма, що не проходить через центр інверсії, переходить в коло, що проходить через центр інверсії;
- коло, що проходить через центр інверсії, переходить в пряму, що не проходить через центр інверсії;
- Коло, що не проходить через центр інверсії, переходить в коло;
- Коло, ортогональне колу інверсії, переходить в себе;
- Якщо об'єкти (кола, прямі) дотикалися до інверсії, то вони будуть дотикатися після інверсії.

Задача 1. На площині задано два кола і точку A . Побудуйте коло, що дотикається до цих двох кіл і проходить через A .

Задача 2. Нехай P — така точка всередині трикутника ABC , що

$$\angle APB - \angle ACB = \angle APC - \angle ABC.$$

Точки E, F — інцентри трикутників APB та APC відповідно. Доведіть, що BD та CE перетинаються на AP .

Задача 3. Чотирикутник $ABCD$ описано навколо кола з центром I . Дотичні в точках A і C до кола AIC перетинаються в точці X , а дотичні в точках B і D до кола BID перетинаються в точці Y . Доведіть, що X, I, Y лежить на одній прямій.

Задача 4. Дано півколо Ω з діаметром PQ . Коло ω дотикається до PQ в точці C та до Ω внутрішнім чином. На Ω та PQ вибрано точки A та B таким чином, що $AB \perp PQ$, AB дотикається до ω , а також C та Q лежать в різних півплощинах відносно AB . Доведіть, що AC — бісектриса кута $\angle PAB$.

Задача 5. З точки K проведені дотичні KL та KN до кола ω . На продовженні прямої KN за точку N взято точку M . Описане коло трикутника KLM вдруге перетинає ω в точці P . Нехай Q — основа перпендикуляру з точки N на ML . Доведіть, що $\angle QPM = 2\angle LTN$.

Задача 6. На прямій лежать точки A, B, C у вказаному порядку. Позначимо півколо з діаметром AB через ω_1 , півколо з діаметром BC через ω_2 , а півколо з діаметром AC через ω ($\omega, \omega_1, \omega_2$ лежать в одній площині відносно AB). Послідовність кіл k_n ($n \geq 0$) будується таким чином: $\omega_2 = k_0$, а k_n дотикається до $\omega, \omega_1, k_{n-1}$. Доведіть, що відстань від центра k_n до AB в $2n$ разів більша за радіус k_n .

Додому

Задача 1. Побудуйте точку перетину параболи з прямою циркулем та лінійкою. (Параболи немає на площині, а є тільки фокус та діректриса).

Задача 2. На прямій лежать точки A, B, C у вказаному порядку. Побудовано два півкола k та l з діаметрами AB та BC в одній площині відносно AB . Коло ω дотикається до k , до l в точці T та до перпендикуляру до прямої AB , побудованому в точці C . Доведіть, що AT дотикається до ω .

Задача 3. Кола ω_1 та ω_2 пересекаються в точках M і N . Через точку M будуються дотичні до кіл ω_2 та ω_1 , що вдруге перетинають ω_1 в A та ω_2 в B відповідно. Доведіть, що чотирикутник $MACB$ вписаний, де C — точка, симетрична до M відносно N .

Задача 4. Дано вписаний чотирикутник $ABCD$. Доведіть, що на сторонах AB та CD знайдуться точки M, N відповідно, що відрізок MN ділить навпіл кути $\angle ANB$ та $\angle CMD$. Побудуйте ці точки циркулем і лінійкою.

Задача 5 (Три плюсики). З точки A проведено дві дотичні AB та AC до кола ω . Коло ω_1 , що лежить всередині трикутника ABC , дотикається зовнішнім чином до ω та до AB в точці K . Коло ω_2 , що також лежить всередині трикутника ABC , дотикається зовнішнім чином до ω , до ω_1 в точці J та до A в точці L . Нехай I — інцентр трикутника ABC . Доведіть, що чотирикутники $BKJI$ та $CLJI$ вписані.